

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

מחלקת מסמכים

פס"ד דס-146/צפ"ת

8 כהנאטי ביגדא בסטאט

משפט מס' 146/צפת

5/12/64

ל

בבית המשפט המחוזי בחיפה
בפני כב' השופט מר ש. דורי

ב י ו

חובע

הקדש כולל אוססריה

ו ב י ו

נתבע

יעקב בן לורברבוים

פ ס ק - ד י ו

נשוא משפט זה היא החלקה 31, גוש 13056, אדמות
צפת. בעלי הדין במשפט זה הם מצד אחד גוף המתקרא הקדש
כולל אוססריה, או כולל גליציה (החובע) ומצד שני הנתבע
יעקב בן משה לורברבוים. הצדדים מסכימים כי סוג הקרקע
הוא מולק.

תביעת החובע מבוססת על הטענה כי הנכס הנידון
חוקש לחובע והוא שייך לו. ואילו הנתבע טוען בעלות על
הנכס וטענתו היא כי קבל נכס זה במתנה ממשח בן יעקב
לורברבוים (נראה אביו של הנתבע).

שמיעת משפט זה נעשתה בהעדר הנתבע. כ"כ החקדש
החובע, מר אברהם לבל לא הביא מצדו עדים והוא הסתפק במסמך
שצרף לתזכרת תביעתו וכן על הודאה מצד הנתבע בתזכרת
תביעתו ועל המסמכים שהנתבע עצמו צרף לתביעתו.

כאמור טוען הנתבע בעלות על הנכס מכוחה של מתנה אולם בתזכרת התביעה שלו מוסיף הנתבע את המלים הבאות: "אמנם אבי, משה לורברבוים, רשם את הרכוש לטובת כולל אוסטריה, אבל רק במטרה למנוע מאת יורשיו למכור את הרכוש, היות והוא היה שייך לרב מטולצ'וב שמסר את האפוסטרופסות ליעקב לורברבוים מקלוש, סבו של החובע. האפוסטרופסות על הרכוש עברה מיעקב לורברבוים למשה לורברבוים, נמשה מסר את הרכוש לבנו, יעקב לורברבוים, החובע את הבעלות".

אם אביו של החובע, (הודאת בנו, רשם את הרכוש בשם כולל אוסטריה, "כדי למנוע את יורשיו למכור את הרכוש", עדיין אין בעובדה זו משום פסילה הרישום. לא נטען כי אבי החובע לא היה רשאי לרשום את הנכס בשם החקדש החובע. מדבריו של החובע עצמו עולה כי הנכס אינו שייך לא לחובע ולא לאקציו או לאבי אביו כי אם לרב מטולצ'וב, וכי סבו של החובע קבל אך את האפוסטרופסות על הנכס. אפוסטרופסות זו עברה לאבי החובע. כיצד איפוא יכול החובע לתבוע בעלות בנכס? רשום הנכס ע"י סבו של החובע בשם החקדש כדי למנוע את מכירתו ע"י יורשיו מראה כי הנכס לא היה שייך למשפחת החובע.

החובע אף צריך לתזכרת תביעתו העתק רישום תשלום מסי רכוש. העתק זה מציין כי הנכס הנידון רשום בשם "חקדש אוסטריה".

מאידך צורך לתזכרת התביעה של החקדש החובע העתק פסק דין מאושר שניתן ע"י בית הדין הרבני בצפת ביום ב' סבת תשי"ב (9.12.52). פסק דין זה ניתן ע"ס בקשה למנוי אפוסטרופסים על החלקה הנדונה שמספרה הזמני היה 42, והוא ממנה שלשה אפוסטרופסים לרבות מר אברהם לבל. ברישא של פסק דין זה נאמר כי מנוי האפוסטרופסים נעשה "אחרי שהוברר לנו

כי הנכס בגוש 13056 הנמצא בצפת וחדר כחודש כולל
גליציה חודש ע"י ר' בעריש מוניק לסובת עניי כולל
גליציה".

לדעת הוכחה, לפחות לכאורה, חביעת התובע.

הנני מצווה איפוא בזה לאמר:

יש לרשום את החלקה 31, גוש 13056, אדמות
צפת, בשם חודש כולל אוטטריה. סוג הקרקע מולק.

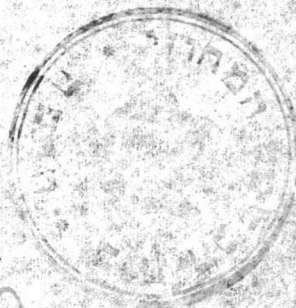
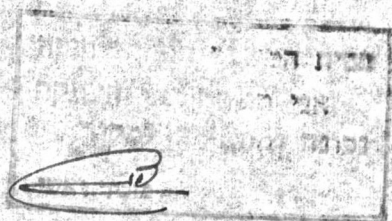
אין צו להוצאות.

והודע בפומבי היום יום ה' י"ט אלול תשכ"א

.31.8.61

בהעדר הצדדים או בא כחם.

(-)
שלמה דורי
שופט

סד/רב

בבית המשפט המחוזי בחיפה
בסני כב' השופט מר ס. דורי

ב י ו

1. הרב יואל טייטלבוים
(האדמו"ר מסאטמאר)
2. הרב יצחק אשכנזי

נגד-

1. הקדש כולל אוסטריה
2. יעקב לורברבוים
3. היועץ המשפטי לממשלת ישראל

פסק דין

זוהי תביעה לבטול פסק דין שניתן ע"י בית משפט זה

ב- 31.8.61 בענינה של החלקה 31, גוש 13056, צפה. בפסק דין זה ציווה בית המשפט על רישומה של החלקה בשם הקדש כולל אוסטריה, אחר מבעלי הדין באותו מעמד. התביעה לביטול פסק הדין מסתמכת על סעיף 66 למקורות הקרקעות (סידור זכות הקניין) המסמיך את בית המשפט "לאחר תום פעולות הסידור" לצוות על תקון ספר האחוזות "אם נתברר לבית המשפט שרישומן של אדם בקשר לכל זכות בקרקע חושג בהרמיה, או שהושמטה מספר האחוזות, איון זכות הרישומה בספרי האחוזות, או שנרשמה בו שלא בדיוק". חתגום העברי של קטע אחרון זה מעורמל הוא במקצה. מעיון במקור האנגלי של סעיף 66 הנ"ל עולה ברורו כי המדובר הוא בהשמטה זכות הרישומה בספרי האחוזות הקיימים (Existing Registers) מספר האחוזות החדש.

2. החובע, (להלן החובע הראשון) הרב יואל טייטלבוים (האדמו"ר מסאטמאר), טוען כי רישום החלקה הנ"ל (להלן הנכס) בשם הקדש כולל אוסטריה חושג בהרמיה ומתוך התעלמות מזכויותיו. לטענתו היה הנכס שייך בזמנו לאבי זקנו הוא הרב טשח דוד אשכנזי ז"ל, הידוע בשם הרב מפולצ'וב (להלן הרב המנוח) אשר בסוף ימיו נעשה רבה של צפת בה נמסר בשנת תרס"ז (1857). החובע הראשון מכחיש נמרצות את הטענה כי אי פעם הקדיש הרב המנוח, או היה ברעתו להקדיש, את הנכס. הרב המנוח השאיר אחריו צוואה,

ממשיך החובע הראשון וסוען, ומלשונה ברור כי הרב המנוח הוסיף את הנכס להשכרה, וציורו על חלוקת שכר הדירה בין חושבי צפת, ואף מינה אפוטרופסים לשם ביצוע מטלתו. אך אין בכל זה משום הקדשה, ואפילו הנכס מקולם לא היה בחזקה מי מיורשיו של הרב המנוח מאז ועד היום, אלא בחזקה אפוטרופסית, אשר האפוטרופסות על הנכס עברה אליהם בירושה מאב לבן.

הוסיף החובע הראשון וסוען כי לפני כ-7 שנים עמד הוא ורכש את הנכס מהת יעקב לורברבוים, המחזיק האחרון של הנכס, ושלם תמורת הנכס כסף מלא, וכי לאחר שהפסד חזקה בנכס הכניס בו תקונים ושפוצים בסך 3000 ל"ג, מכום פעלה על ערך הקרקע של הנכס.

3. החובע הראשון ציין בתביעתו הנוכחית את בעלי הדין במשפט הראשון, והם הקדש כולל אוסטריה ומר יעקב לורברבוים, והוא אף צרף נתבע נוסף, את הרב שמחה הכהן קפלן, רבה של צפת, בטענה כי הוא מחזיק כיום בנכס. כיום, בהתאם להחלטה בית המשפט במהלך הדיון הוצא שמו של הרב קפלן מרשימת בעלי הדין. מן הנמוק כי הוא לא היה אחד מבעלי הדין במשפט הראשון, והוא אף מקולם לא חבש את הנכס, וכי רק אותם בעלי הדין של אותו טקס דין אשר אותו מבקש החובע הראשון לבטל, הינם בעלי דינו במשפט זה.

במאמרו של הדיון צורף, בהסכמת הצדדים, הובע נוסף, הוא הרב יצחק אשכנזי (להלן החובע השני), אשר אף הוא חוקר את פסק הדין הנ"ל בטענה כי הושג במרמה. תביעתו של החובע השני לגבי הנכס מבוססת על הטענה כי הוא הנהו צאצאו היחיד של הרב המנוח (שהיה סב סבו) דרך יורשיו ממין זכר ויש להעדימו על החובע הראשון שאמנם אף הוא צאצאו של הרב המנוח, אך דרך אחד היורשים ממין נקבה. ולפי דיני ישראל, ממשיך החובע השני וסוען, זכותו קודמת לזכות החובע הראשון.

4. במשפט הראשון היו בעלי הדין כאמור הקדש כולל אוסטריה, שער אחד ויעקב לורברבוים מצד שני, אשר חבשו את הנכס, כל צד לעצמו. היה חובע נוסף, גוף המתקרא "הקדש כולל גליציה" אשר הגיש את תביעתו יחד עם תביעת הקדש כולל אוסטריה באמצעות אפוטרופוס מיוחד הוא מר אברהם לבל.

ביום שנודע לבירור של המשפט לא הופיע הנתבע יעקב לורברבוים על אף שהוזמן כדין. מטעם הקדש כולל אוסטריה הופיע מר אברהם לבל, אשר משום מה לא טען להקדש כולל גליציה. מר לבל לא קרא לכל עדים. הוא הכתמך על טענותיו של יעקב לורברבוים בתזכרת תביעתו (1514) וכן על פסק דיין של בית הדין הרבני אשר צורף להזכרות התביעה שהוגשו בשם "הקדש כולל אוסטריה" ו"הקדש כולל גליציה", בו נמצא כתוב כי אובר לרייניש שהנכס

הוקדש ע"י ר' בעריש מסוניק לטובת עניי כולל גליציה".

בית המשפט קבל את טענותיו של מר אברהם לבל, הוא מצא כי דבריו של יעקב לורברבוים בתזכרת תביעתו בתוספת העובדה כי לתזכרת תביעה זו צורפה העתקי רשומי תשלומי מס הכנסה על הנכס בהם צויין שמר יעקב לורברבוים היה משלם את מסי הרכוש בשם "הקדש כולל אוסטריה", אשר בשמו וטוב הנכס במחלקת מס הרכוש העירוני, דברים אלה, מצא בית המשפט, מהייסובים עם טענת "הקדש כולל אוסטריה" כי הנכס שייך לו. כן קבל בית המשפט את פסק הדין הרבני האמור כחובתה לכאורה כי הנכס הנידון "הידוע כהקדש כולל גליציה הוקדש ע"י ר' בעריש מסוניק לטובת עניי כולל גליציה".

בהמשך פסק הדין הרבני הנ"ל כחובתה בביכול שהנכס נכס הקדש הוא, טוען התובע הראשון, נעוצה התרמית. טוען הוא כי הנכס הנידון מקולם לא היה שייך לר' בעריש מסוניק ולפיכך לא יתכן כי הוא הוקדש. כפי דבריו בא בהו של התובע הראשון בדבריו פתיחתו: "מעשה חמורה שכתובתה ממנו נרשם הנכס כפי שנרשם הוא הגשת מס דין של בית הדין הרבני. פסק דין זה אינו נוגע בכלל לנכס הנידון אלא לנכס אחר".

עלי לציון כי לאחר שטעתי את העדויות בתביעה הנוכחית, ובעיקר את דבריו של מר יעקב לורברבוים אשר הופיע בעדו של התובע הראשון, הגעתי למסקנה כי אכן פסק הדין הרבני אינו נוגע כלל לנכס הנידון.

כדת אהרן פסק הדין הרבני האמור לא הורה את הראיה היחידה, ואף לא התשובה, לפיה קבע בית המשפט את אשר קבע באותו פסק דין אשר התובעים מבקשים לבטלו. היטור חקיקרי היה דוקא דבריו של מר יעקב לורברבוים בתזכרת תביעתו וכן רשומי מס הרכוש העירוני שנזכרו לעיל. דבריו של מר לורברבוים באותה תזכרת תביעה הם כדלקמן: "אנחנו אבי, משא לורברבוים רשם את הרכוש לטובת כולל אוסטריה אבל רק במטרה למנוע את יורשיו למכור את הרכוש, היות וזהו היה שייך לרב מוילצ'וב פאטר אה האוסטרו-מסות ליעקב לורברבוים מקלוע, סבו שלח תובע. האוסטרו-מסות של הרכוש עברה מיעקב לורברבוים למשא לורברבוים ומשם מסר את הרכוש לבנו, יעקב לורברבוים, התובע את הבעלות". דברים אלו נושאים את חתימתו של יעקב לורברבוים ואש כי בעדותו בפני הוא נסה להסתיר מהם, למעשה בעדותו הסמרה הוא חזר ואשרס. בסוף עדותו הוא מסר כי שמע שהנכס "נרשם בשם הקדש אוסטריה כ"א חרת היה הכית עשוי להיחפץ למחלול, ככית ללא יורשים, ללא בעלים".

כן אישר העד כי הנכס רשום כשייך להקדש כולל אוסטריה גם בעריה וגם במחלקת מס הרכוש. יצויין שהתובע הראשון אפילו

הוא מחקיך את אותו פסק דין רבני, לא הזכיר דבר בהביעתו את דבריו של יעקב לורברבוים ואת העובדה כי הנכם רשום בשם הקדש כולל אוטסריה במסדרי השלטונות, וכל המשתמש בכך.

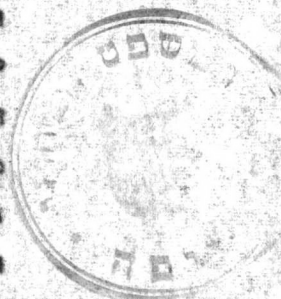
אכן חבש יעקב לורברבוים (הנחשב חשני) את הנכם לעצמו ככה "חזקה במשך 24 שנים בלי התנגדות" ואת סוג הנכם הוא ציין כמולק. אך הוא עצמו חזרה כי הוא קבל נכס זה במתנה מאביו שלא היה אלא אוטסריוס לעצמו וכי הנכם היה רשום במחלקה מט חרבות בשם הקדש כולל אוטסריה, דבר שלבאורה, לאור הסיפא של סעיף 37 לפקודת מט חרבות העירוני 1940, מצביע על כך כי חזקתו של מר לורברבוים היתה בשם הקדש כולל אוטסריה, ולא חזקה נוגדת, עצמאית ונפרדת משלו, אשר יכולת במרוץ מלוח תקופת ההתיישנות לזכותו בנכס.

את צדק בית המשפט או לא צדק בדחותו את תביעתו על מר יעקב לורברבוים, זאת יכול היה מר לורברבוים לברר ע"י הגשת ערעור על פסק הדין, או במקרה מתאים, אך לבקש שלחש משפט זה, שהתנהל בהעדרו, מחדש. דבר מעין זה לא נעשה. יתרה מבקשים החובעים לבטל את פסק הדין מחמת חרמיה. אולם כמי שצויין כבר לעיל, פסק הדין הרבני לא העלה ולא הוריד, כי היסוד העיקרי לקביעת בית המשפט היה מצוי בהזכרת תביעתו של מר לורברבוים. לפיכך פענת החרמיה במקרה הנוכחי אינה מעלה ואינה מורידה. כי יש לזכר שתביעתו לביטול פסק דין מחמת רפאות יש להעציא פרטים שהוא בהם כדי לבטל את פסק הדין גם הוכחו (ראו: Halsbury - Simmonds, Vol. 22, P. 790

וכן: Roswell V. Coake () 1894:66 L.T.365, N.H.L. 2

לו הוכח בשעתו כי פסק הדין הרבני אינו נוגע לנכם הנידון, לא היה בעובדה זו לשונה את תוצאת פסק הדין לאור חמרי הראיות שהורה את היסוד העיקרי הופחת אותו פסק דין.

5. עלינו עתה לבחן הביעותיהם של החובעים. אולם בטרם נעשה זאת עלינו לציין כי שני החובעים גם יחד מעולם לא הגישו את תביעותיהם במועד שנקבע לכך, דהיינו בשנים 1952-1953. החובעים היחידים אשר חבשו את הנכם את יעקב לורברבוים, אשר הגיש את תביעתו ב- 5.8.52 וכן שני החקדשות (כולל אוטסריה ובולל גליציה) אשר הגישו תביעותיהם ב- 24.6.53. חובה זו להגיש תביעות במועדן, דהיינו משנהמרסמה מודעת השידור, קבוצה היא בסעיף 16 לפקודת חקדשות (סידור זכות הקניין). לאחר מועד זה הגשת תביעות נוספות יכולה להיעשות רק בהיתר של המקיד המסדר ו"זאת בכל עת לפני שהסודרנה התביעות לזכויות בגוש", והמקיד יתן את ההיתר רק אם היו סיבות מספיקות לאי הגשת התביעה בעתה (סעיף 26 לפקודה הנ"ל). יצויין שמעולם לא בקשו החובעים את היתרו של המקיד המסדר להגשת תביעותיהם. אך הבגיש את

13
22 מרץ 1954
מקור

תביעתם הנוכחית ובבואללם את עילת תביעתם לא שנו החלה לבקש את היתור האסור. את הסיבה לאי הגשת התביעות הם מציינים בחסר בקיאות בהוריות עניני הסדר. זאת יכולה שתם חסר ירידה לשמש טבח מספקת במובנו של סעיף 26 של המקורה הנ"ל? מסופקני. מן הראוי לציין כי החובע הראשון טרם הן בעצמו והן באמצעות באי כחו לרכוש את הנכס הנידון טאח יעקב לורברבוים, וטר לורברבוים בעדותו מוסר כי הוא כמו ידיו מפר את המפתחות ליד החובע הראשון. הדבר אמנם קרה לפני כ-7 שנים, דהיינו לאחר חלוף מועד הגשת התביעות, אך עם זאת לו היו בא כחו של החובע הראשון והוא בעצמו מבורים, כפי שאפשר היה לצפות מהם לברר, במסדרי הממשלה הנוגעים בדבר (כמו מסדר הטאבו) היה מתחוויר להם על נקלה כי הנכס הנידון נמצא בחללין הסדר, כאחובעים שונים תובעים אותו בהביעות מוגדות.

חסור מזה: חובה היתה מוטלת על מר לורברבוים ועל החובע הראשון להודיע למקיר המסדר דבר עסקת רכישה הנכס האסורה אם ברצונם היה לתת תקף לעסקת רכישה זו ביניהם, כאמור במס' (1)37 של המקורה הנ"ל, הקובע לאסור: "סום העברה מרצון של זכויות לקרקע בכפר שנמסרה עליה מודעה לא תיעשה בפרק הזמן שבין נפילת סמרי האחוזה הקיימים ובין הדבקה לוח הזכויות, אלא אם כן מרשה המקיר המסדר לעשות העברה בזאת מיד טחמת שהענין אינו טובל דיוחי".

6. עילת תביעתו העיקרית של החובע הראשון, אם לא חבלעדיה, ולגבי הנכס הנידון, היא רכישתו את הנכס לפני כ-7 שנים טאח מר לורברבוים. מאחר והוא חכניס תקוגים ושמוצים בכך - 3000 ל"י סכום העולה בהרבה על המחיר שהוא שלם למר לורברבוים, הרי שהוא זכה בנכס וחתא זכותו של מר לורברבוים לגבי הנכס מפוקפקת ככל שתהיה. החובע הראשון רכש את הנכס בתום לב, בהאמינו כי אכן מר לורברבוים הוא הבעלים האמתי של הנכס. אם נחברר לאחר מכן כי מר לורברבוים אינו הבעלים לאחר ככלות הכל, הרי מה שאפשר לדרוש מהחובע הראשון הוא לשלם את דמי הקרקע ולרכשה. החובע הראשון מצביע על סעיף 906 מהמג'לה.

מיני רואה כל פעם בדיון בעילת תביעה זו שיפורד בסעיף 906 הנ"ל של המג'לה, אם כי גם כאן נראה לי כי לא חובה "סום הלב" של החובע הראשון "לזכותו המפורשת המדומה". החובע הראשון ולא באי כחו לא העירו כלל כענין זה.

הפעם שלפיו נראה לי כי עלי להתעלם מתביעה זו של רכישה הנכס הוא כי הדבר קרה מספר שנים לאחר הגשת התביעות להסדר, כי התביעה הנוכחית לא הוגשה ואף בקשת היתור להגישת

למספר 20 לפקודת הקרקעות (סדור זכות הקניין) לא הוגשה.
ולבסוף: אותה עסקא נעשתה בין הצדדים חלקו מכלי שהמסר הודעה
על כך לפקיד המסדר על מנת לקבל את אשורו כאמור בסעיף 37
לפקודה הנ"ל. לאחר והנכס הנידון לא היה רשום (אין טענה על
כך וודאי שאין הוכחה) בשם מר לורברבוים בספרי האחוזה הקיימים
(שקדמו למסר החדש) לא היה יכול להיות כל יסוד לצדדים אלה
להניח כי הנכס ירשם בשמו של מר לורברבוים. ואשר להביעתו של
מר לורברבוים לגבי הנכס היא היתה מנוסחת בתזכרת חביעתו. מח
טענה לאחר מכן בין מר לורברבוים לבין החובע הראשון אינו משנה
את עיקר הדברים כי חביעתו של מר לורברבוים נבחנה לאור מה
שהצהיר בתזכרת חביעתו. באותה עת עדיין לא עשה החובע הראשון
את העסקא הרכישה החדש, ואם רק עסקא זו היא עילת חביעתו הרי
ודאי שלא היה לו מעמד של צד או חובע לגבי הנכס הנידון.

7. שני החובעים גם יחד טוענים כי הנכס היה שייך
למוריסם המשותף הוא הרב המנוח. ההוכחה היחידה לכך מצויה
בדבריו של יעקב לורברבוים שאמר בעדותו כי "הבית הזה היה
במקורו שייך לסבו של הרב יואל שיטלבוים". אולם אין כל
טענה, וודאי שאין כל הוכחה, שהנכס היה רשום בספרי האחוזה
בשמו של הרב המנוח או בשם מי מיוחסו אחריו. למעשה אין
חולק על כך כי לאחר פטירתו של הרב המנוח לא החזיק בנכס
מי מצאצאיו.

סוען החובע הראשון, ובענין זה מצטרף אליו גם החובע
השני, כי הרב המנוח מעולם לא הקדיש את הנכס. בעדות על כך
מציגים הם מסמך, המתימר להיות העתק של צוואה, הוא המוצג ת/6.
העתק זה נלקח, כך אני מבין, מסמך בשם "שמן ראש" שהבר והוציא
נכדו של הרב המנוח. במסמך זה בחלק הרב המנוח את מטלטליו
השונים בין בניו, בנותיו וחתניו. כשהוא בא לדון ב"בתים".
אין הוא מחלקם, אלא מצווה על הכשרתם לאנשים אחרים, שלא יהיו
בניו (להוציא את חתנו אשר אם יראה שרץ לגור, יצטרך אף לשלם
את שכר הדירה), והוא מצווה על חלוקת ההכנסה מדי חודש בחדשו,
והוא אף ממנה אסטרופוס לביצוע מטאכה זו.

מחוץ להצגת המסמך הנ"ל לא הוכח מתכנו דבר. לא
הוכח כי אותם בתים מתייחסים לנכס הנידון ואף כי "צוואה" זו
אם אכן צוואה תקינה, קיימת אי פעם. במקום זה סוען החובע
הראשון כי אין הוראותיו של הרב המנוח באותו מסמך בבחינת
הקדשה. יתכן שהדברים מצד עצמם אין בהם משום הוכחה מוחלטת
כי המדובר הוא בהקדשה (יציין כי הרב המנוח עשתמש במלים
"אני מקדיש את הבתים" באותו מסמך ת/6). אלא שנוסף לעובדה
כי הרב המנוח אינו מחלק את הבתים בין יורשיו אלא מועיד

אותם להשכרה על מנת שהחכנסת החולק בין אנשי העיר, כי לאחר מכן היה חכנס בחזקת אנשים שאיש מהם אינו ממוצאיו של הרב המנוח, ולא שפעלו, לפחות במשך זמן מה, באופן מוצהר באפוסדו-כסיס, וכי חכנס היה ידוע בשם הקדש כולל אוסטרית וכך אף נרשם במשרדי השלטונות (משרדי מס הרכוש והעירייה), יש כאן חוכחה כי המדובר הוא בהקדש, וביתורד כאשר נזכר שמהו נפטר הרב המנוח, לא שמענו על כל הביעה שהיא של מי מיוורשיו השונים של הרב המנוח את חכנס הנידון, או אף חלק ממנו.

החובע הראשון סוען כי הוא יורשו של הרב המנוח. חולם ברור כי אין הוא חובע את כל חכנס לעצמו רק מכה זה שהוא יורשו של הרב המנוח. הרב המנוח, שהיה אבי זקנו של החובע הראשון, וטב טבו של החובע השני, הניה אהריו בנים ובנות ועל כך אין חולק (ראה גם הפתק הצוואה ה/6). שני החובעים הם צאצאי בנו האחר של הרב המנוח, ר' יואל אשכנזי, ואין לרשתביות מה חלק היה מגיע (אם בכלל היה מגיע) לחובע הראשון כיורש חכנס של אבי טבו. אותם דברים אמורים גם על הביעה של החובע השני.

כפי שנאמר כבר לעיל איש מיוורשיו של הרב המנוח לא החזיק בחכנס. אם אותם אנשים אשר החזיקו בחכנס החזיקו בחזקת אוסטרופוסים של הקדש או בחזקת כעלים, מכל מקום ברור הם לא החזיקו מכהם של היורשים. לו היה ליורשים זכות כל שהיא בחכנס, מדוע לא הביעה אי פעם במשך מאה השנים שהלמה מהו נפטר הרב המנוח? עצם הביעה של החובע הראשון מכה דכיתה שרכש בחוט לב את חכנס מאת יעקב לורנברובים לפני כ-7 שנים, מרשה שהחובע הראשון ראה את זה לורנברובים כבעליו של חכנס, או לפחות מחזיק כבעלים.

חסר כל הביעה מצד מי מהיורשים אי פעם בעבר אפשר לישבו עם אחת משתיים, או כי מכירים הם כי חכנס אכן חוקדש, או כי הם נשמוחו, ולא ראו בו דבר הסיוך להם.

לחכנס
אפילו נגעה אותה "צוואה" (ה/6) הנידון, ברור כי לגבי חכנס אין היא צוואה במובן הרגיל של מלה זו. כי אין המוריש מכוון על חלוקת חכנס או על גתיגתו למי מיוורשיו. ואם אין בדברי הצוואה משום הקדשה, הרי שחוק הירושה הדין בו הוא חוק ירושה הקרקעות העותמאני משנת 1331, למרות העובדה כי סוגו של חכנס הוא פולק, וזאת מכה חורארתיו של סעיף 4(א) לחוק שדוי זכויות העתה השי"א - 1951, כי אפילו נפטר המוריש לפני למעלה ממאה שנה, חנה לא ניתן עדין צו לחלוקת חכנס. יש ברור תשובה לשענתו של החובע השני, כי ידני ישראל חלים במקרה הנדון ויש להעדיפו מאחר והוא צאצא

66

- 8 -

יורשיו ממין זכר של הרב המנוח ולא כמו התובע השני אשר
הוא נאצחו של הרב המנוח דרך יורשים מאחת מהם היא ממין
נקבה. אותו חוק ירושה עותמאני אינו מעדיף בן על בת.

בסכומי של דבר לא ראינו שם בחזית התובעים.

התוצאה היא שרישום החלקה 31, גוש 13056, צפת,
בשם הקדש כולל אוטופיה, ישאר בעינו.

כל צד ישא בהוצאותיו.

וחודש בפומבי היום יום ג' ה' סיון תשכ"ג -

28.5.63

במסגרת מר אסא ג"כ היועץ המשפטי וה' שאנן בשם
התובע הראשון והתובע השני בעצמו.

(-)

עלמה דורי
שופט

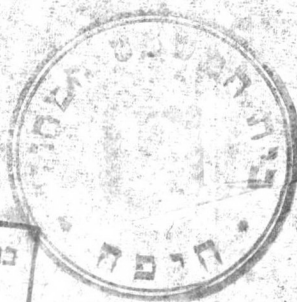
נבדק ונמצא
הערה

בבית המשפט המחוזי חיפה
הערכה

אני

נכונה ונחת

החוק

משרד המשפטים
מסמך זה הינו העתק שנסרק בשלמותו ביום ובשעה המצוינים,
בסריקה ממוחשבת מהימנה מהמסמך המצוי בתיק,
בהתאם לנוהל הבדיקות במשרד המשפטים.
על החתום

משרד המשפטים (חתימה מוסדית).

Geoda User

10 Feb 2014 09:53:18 +02:00

משרד המשפטים
מסמך זה הינו העתק שנסרק בשלמותו ביום ובשעה המצוינים,
בסריקה ממוחשבת מהימנה מהמסמך המצוי בתיק,
בהתאם לנוהל הבדיקות במשרד המשפטים.
על החתום

משרד המשפטים (חתימה מוסדית).